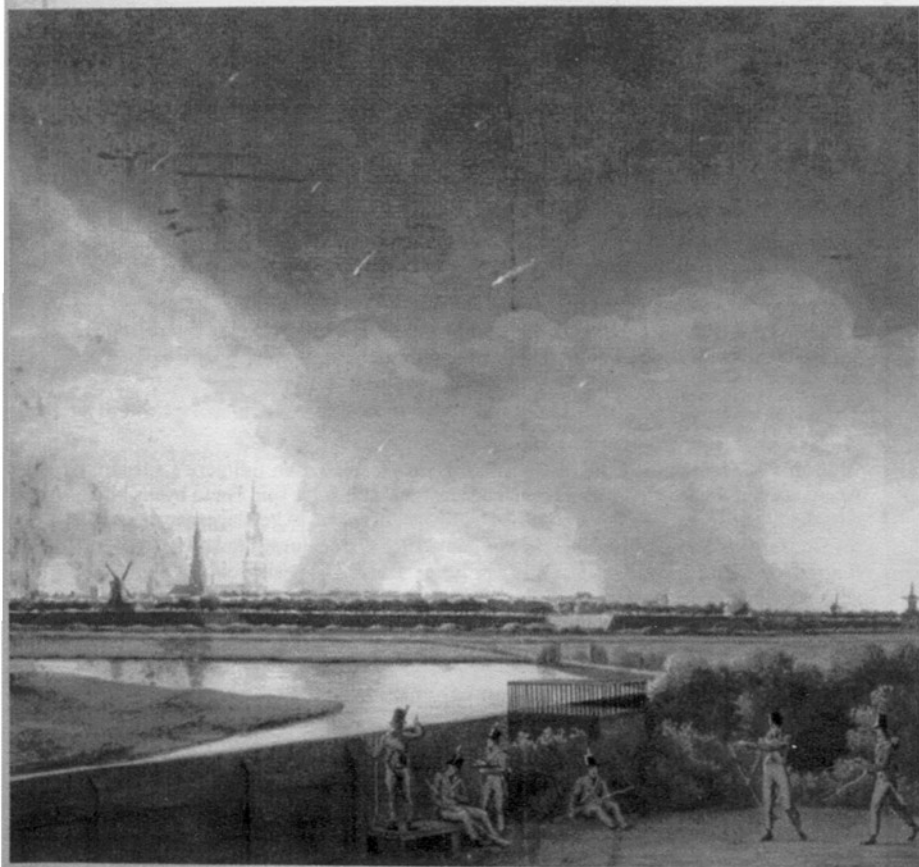

KRIGSHISTORISK TIDSSKRIFT

UDGIVET AF DET MILITÆRE LÆSESELSKAB RENDSBORG

NR. 2

AUGUST 2007

43. ÅRG.

General Peymann tager afsked med kommandør Steen A. Bille

Af fuldmægtig, cand.phil. Henrik Saxtorph

Billedet forestiller Københavns kommandant, generalmajor Ernst Peymann, tage afsked med søværnets faktiske chef, kommandør Steen Andersen Bille. Bille er ved at vende sig venstre om for at sætte sig ned, men så kommer Peymann, han har sit højre ben helt fremme på kajen, og bukker sig let forover for at nå Billes hånd.

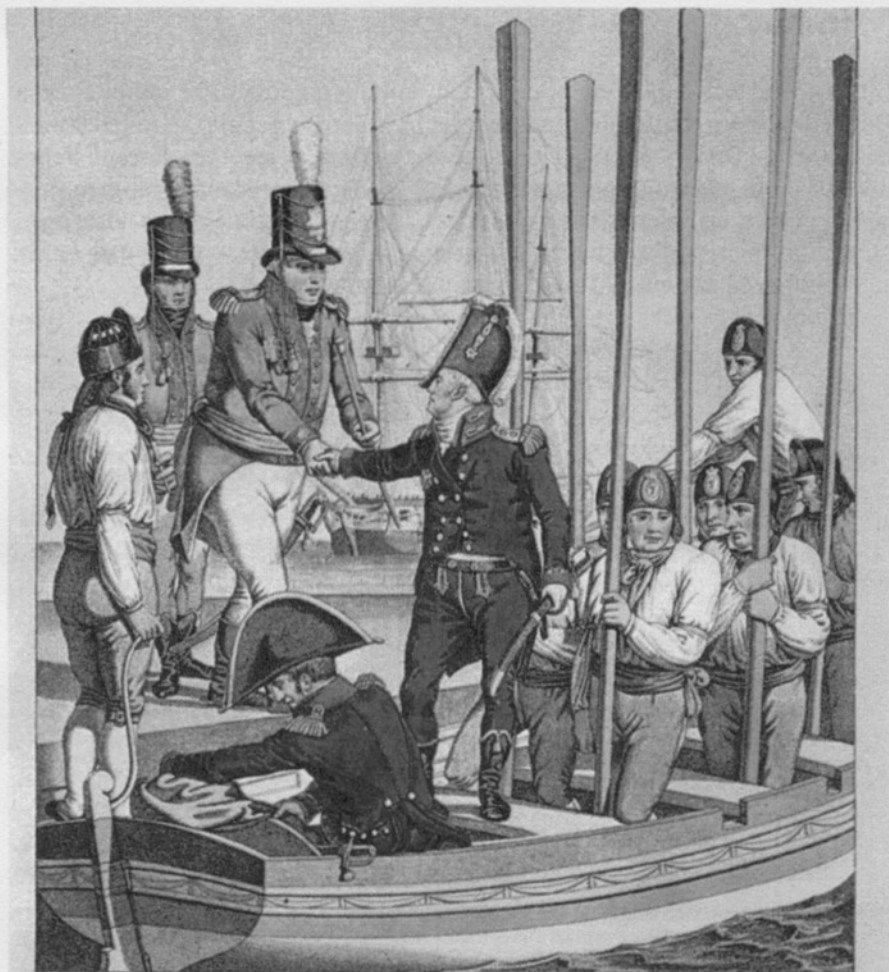
Situationen er fastholdt af C.W. Eckersberg med en skitse, som Johs. Britze brugte som forlæg for kobberstikket gengivet på side 4. Skitsen er i dag på Frederiksborg Museet.

Men kan det være rigtigt? Hele situationen bærer præg af at være arrangeret. Bille er tegnet i admiralsuniform, selv om han først blev viceadmiral 18 år senere. Ganske vist er skitsen anvendt som illustration i litteraturen om 1807, men kan Eckersberg virkelig have set denne afsked – eller er det noget, han har forestillet sig?

Billes 2. adjudant, premierløjtnant Grodtschilling, førte imidlertid en journal, hvori det oplyses, at Bille deltog i et kanonbådsangreb på den engelske flåde den 17. august 1807: "Om eftermiddagen atterquerede kanonbådene anført af Kammerherre Bille, de engelske bombardeerer som lå ved Stubben og kastede mod Byen..."¹. Vi skal nemlig ikke fokusere på admirals-insignierne. De må være tilføjet senere, men derimod på at Bille bærer kadetternes blå skoleuniform, ligesom den siddende søofficer. Men kjolen er for lille, den strammer over brystet, de to nederste knapper kan slet ikke knappes og skjorten kan ses. Indtrykket er, at Københavns tiljublede søhelt var småfed og ligeglad med sit udseende.

Men rent faktisk kan Bille have set sådan ud! Det er et øjebliksbillede vi ser; hastigt tegnet for bare at fastholde situationen. Han har iklædt sig en skoleuniform, som kunne ødelægges. Om den så efterlod andre med et indtryk af tilfældighed, var vel ret ligegyldigt. Det var næppe det, der spillede den største rolle lige før en væbnet kamp i robåde mod sværtbevæbnede krigsskibe!

I sidste øjeblik kommer Peymann for at tage afsked med ønsket om held og lykke i den forestående kamp mod fjenden. Og Bille vender sig om for at trykke Københavns kommandant i hånden. Den afsked kan C.W. Eckersberg have set mandag den 17. august 1807.

KLÆDEDRAGTER I KJØBENHAVN
*2de høje Officiører
af Sø- og Land-Etaten.*

J. JENSEN DEL.

JENS SMITTE 30. 10. 11.

Noter

¹ Grodtschillings Journal er på Marinens Bibliotek. Teksten er udgivet i en kommenteret artikel af Orlogskaptajn Bistrup i *Tidsskrift for Søvesen* 1929. En nærmere analyse kan læses på www.1807.dk